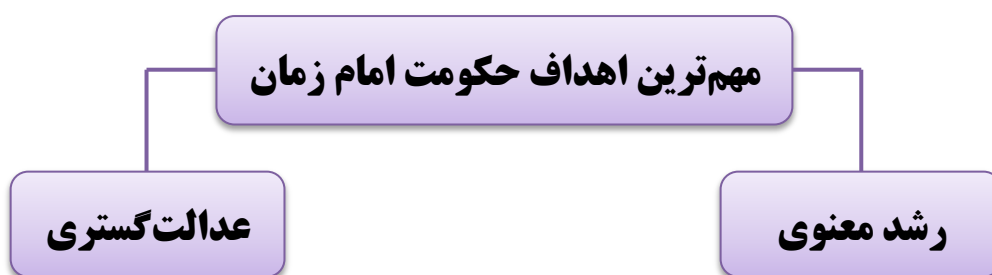

شاخصه‌های حکومت مهدوی

اهداف حکومت امام زمان:

همه معصومین در طول تاریخ به دنبال تشکیل حکومت اسلامی بوده‌اند، اما تنها چند تن از پیامبران و یکی از امامان به حکومت رسیده‌اند.

✓ رشد معنوی:

حکومت آخرین ذخیره الهی، در راستای زنده‌ساختن معنویت در وجود انسان خواهد بود. همانطور که در قرآن ذکر شده است، هدف از خلقت انسان و جن، عبودیت است (ذاریات/۵۶)؛ اما در طول تاریخ، این عبودیت، در پوشش عام شکل نگرفته است و ابلیس، شیاطین و فراعنه اجازه‌ی چنین رخدادی را نداده‌اند. لذا در طول تاریخ، به جای رشد معنوی، انحطاط و سقوط دیده می‌شود.

✓ عدالت گستری:

بزرگترین زخم پیکره‌ی جامعه بشری در طول تمامی قرون و اعصار گذشته، ظلم و ستم موجود در اجتماعات انسانی بوده است. مواهب مادی و معنوی، هیچ‌گاه به طور عادلانه تقسیم نشده‌اند و انسان، همیشه در آرزوی دست‌یافتن به عدالت و مساوات، روز شماری کرده است و رسیدن دوران شکوفایی عدالت را به انتظار نشسته است. نهایت این انتظار، دوران سبز حکومت امام مهدی (عج) است. امام حسین (ع) می‌فرمایند: «اگر از دنیا جز یک روز باقی نمانده باشد، خداوند آن روز را طولانی کند تا مردی از فرزندان من قیام کند و زمین را از عدل و داد پر کند؛ همانگونه که از ظلم و جور آکنده شده است»

برنامه‌های حکومت امام زمان:

با استفاده از روایات فراوانی که درباره دوران حکومت امام مهدی (عج) موجود است، برنامه‌های حکومت حضرت، سه محور عمده دارد.

• برنامه‌های فرهنگی:

❖ **احیای کتاب و سنت:** امیرالمومنین، حکومت قرآنی امام مهدی (عج) را چنین توصیف کرده است: «در روزگاری که هوای نفس حکومت می‌کند، [امام مهدی ظهور می‌کند و] هدایت و رستگاری را جایگزین هوای نفس می‌سازد و در عصری که نظر شخصی بر قرآن مقدم شده است، افکار را متوجه قرآن می‌کند و آن را حاکم بر جامعه می‌سازد.»

❖ **گسترش معرفت و اخلاق:** در حکومت امام مهدی (عج) که حکومت خدا و ارزش‌های الهی بر جهان است، ترویج اخلاق، در رأس برنامه‌ها خواهد بود. امام باقر (ع) می‌فرمایند: «زمانی که قائم ما قیام کند، دست بر سر بندگان خواهد نهاد و به وسیله آن، عقل‌های ایشان را جمع خواهد کرد و اخلاق آن‌ها را به کمال خواهد رساند.»

❖ **نهضت علمی:** جنبش علمی و فکری در زمان امام زمان (عج) برای همه اقشار و طبقات جامعه است و در این شکوفایی، فرقی بین زن و مرد نیست. امام باقر (ع) می‌فرمایند: «در زمان امام مهدی به شما حکمت [و دانش] داده می‌شود، تا آن جا که زن در درون خانه‌اش مطابق کتاب خدا و سنت پیامبر قضاوت می‌کند»

❖ **مبارزه با بدعت‌ها:** واژه‌ی بدعت در مقابل واژه سنت است. امیرالمومنین در معرفی بدعت‌گذاران می‌فرمایند: «بدعت‌گذاران کسانی هستند که با فرمان خدا و کتاب او و پیامبرش مخالفت می‌ورزند و بر اساس رأی و هواهای نفسانی خود عمل می‌کنند؛ هر چند شمار آنها بسیار باشد» امام باقر (ع) نیز در توصیف زمان ظهور آن حضرت می‌فرمایند: «هیچ بدعتی را وانگذار، مگر اینکه آن را از ریشه برکند و از هیچ سنتی نمی‌گذرد، مگر اینکه آن را برپا خواهد نمود»

• برنامه‌های اقتصادی:

❖ **بهره‌وری از منابع طبیعی:** خداوند در آیه‌ی ۹۶ سوره اعراف می‌فرماید: «و اگر مردم آن شهرها

که به عذاب گرفتار شدند، ایمان می‌آوردند و تقوا پیشه می‌کردند، مسلماً برکت‌هایی از آسمان و

زمین را برای آنها می‌گشودیم...» عصر امام مهدی (عج)، عصر تقوا و بندگی خداوند است. لذا

درهای برکت از آسمان و زمین گشوده خواهد شد.

❖ **توزیع عادلانه ثروت:** با توجه به بهره‌وری حداکثری امام مهدی (عج) از منابع طبیعی و مواهب

خدایی، امری عادی است که ثروت زیادی کسب می‌شود. این ثروت به دست آمده، عادلانه بین همه‌ی اقشار مردم توزیع خواهد شد. پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند: «شما را به مهدی (عج) بشارت می‌دهم که در امت من برانگیخته خواهد شد... او اموال را به درستی و مساوات تقسیم می‌کند»

❖ **عمران و آبادانی:** در حکومت امام مهدی (عج) که امر تولید و توزیع، ساماندهی می‌شود، نعمت

و آبادانی به همه جا می‌رسد. امام باقر (ع) در توصیف روزگار امام مهدی (عج) می‌فرمایند: «در تمام زمین، هیچ ویرانه‌ای نمی‌ماند، جز اینکه آباد می‌شود»

• برنامه‌های اجتماعی:

❖ **احیا و گسترش امر به معروف و نهی از منکر:** در آیه‌ی ۴۱ سوره حج آمده است: «همانان که

اگر در زمین به ایشان قدرت دهیم، نماز را برپا می‌دارند و زکات می‌پردازند و امر به معروف و نهی

از منکر می‌کنند...». امام باقر (ع) نیز در این باره می‌فرمایند: «مهدی و یاران او... امر به معروف و

نهی از منکر می‌کنند»

❖ **مبارزه با فساد و ردائل اخلاقی:** در دعای ندبه چنین می‌خوانیم: «کجاست نابود کننده آثار

گمراهی و هوا و هوس؟ کجاست ریشه‌کن کننده ریسمان‌های دروغ و افترا؟»

❖ **اجرای حدود الهی:** در حکومت امام مهدی (عج) در ابتدا با شیوه‌های فرهنگی و تعلیم معارف و

تحکیم عقاید و ایمان، فاسقان و بزهکاران را به راه صلاح و راستی بر می‌گردانند. از طرفی با تأمین

نیازهای مشروع و معقول زندگی و اجرای عدالت اجتماعی، راه را بر فساد و تباهی می‌بندند. سپس،

با کسانی که با همه‌ی این‌ها، به حقوق دیگران تجاوز می‌نمایند و احکام الهی را زیر پا می‌گذارند، به

گونه‌ای شدید برخورد می‌شود که سد راه تبهکاری آنان شود. پیامبر اکرم (ص) درباره خصوصیات

امام مهدی (عج) می‌فرمایند: «او حدود الهی را اقامه [و اجرا] خواهد کرد»

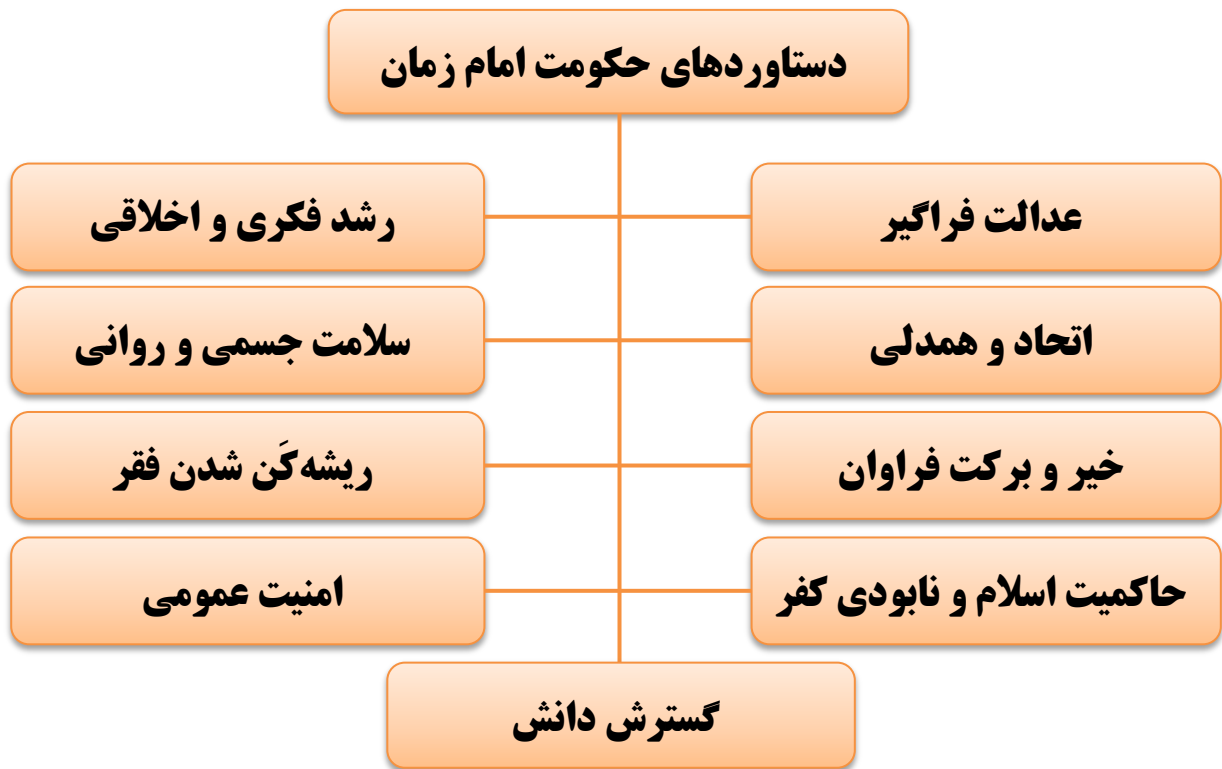
❖ **عدالت قضایی:** یکی از مهم‌ترین حوزه‌های اجرای عدالت، بخش قضاوت است و این همان بخشی

است که بیشترین ظلم‌ها و حق‌گشی‌ها در آن شده است. امام رضا (ع) در توصیف امام مهدی (عج)

می‌فرمایند: «وقتی او قیام کند، زمین به نور پروردگار روشن شود و آن حضرت، ترازوی عدالت در

میان خلق نهد؛ پس [چنان عدالت را جاری کند که] هیچ کس بر دیگری ظلم و ستم روا ندارد»

دستاوردهای حکومت امام زمان:

▪ عدالت فراگیر:

در روایات فراوان، مهم‌ترین ره‌آورد قیام و انقلاب حضرت مهدی (عج) پر شدن جهان از عدالت و دادگری شمرده شده است. امام صادق (ع) در این باره می‌فرمایند: «به خدا قسم! [مهدی] عدالت را به خانه‌های مردم خواهد برد، آنچنان که سرما و گرما به درون خانه‌ها نفوذ می‌کند»

▪ رشد فکری و اخلاقی:

امام باقر (ع) در این باره می‌فرمایند: «وقتی قائم ما قیام کند دست [عنایت] خویش بر سر بندگان خدا نهد و به برکت آن، عقل و خرد آن‌ها به کمال رسد»

▪ اتحاد و همدلی:

در حکومت امام مهدی (عج)، جامعه‌ی برادر و برابر تشکیل می‌شود و اتحاد و همدلی در سرتاسر زمین موج می‌زند. امیرالمومنین می‌فرمایند: «وقتی قائم ما قیام کند، کینه از دل‌های بندگان برود»

▪ سلامت جسمی و روانی:

امام صادق (ع) در توصیف زمان حکومت امام مهدی (عج) می‌فرمایند: «هنگامی که قائم قیام کند، خداوند، بیماری‌ها را از مؤمنان دور می‌سازد و تندرستی را به آنان باز می‌گرداند»

▪ خیر و برکت فراوان:

امام صادق (ع) فرمودند: «خداوند به سبب او، برکات آسمان‌ها و زمین را جاری می‌کند. [در ایام دولت او] آسمان می‌بارد و زمین، دانه می‌دهد»

▪ ریشه‌گن شدن فقر:

امام باقر (ع) می‌فرمایند: «[مهدی] هر سال دو بار به مردم می‌بخشد و در هر ماه، دو بار به آنها روزی عطا می‌کند و به مساوات بین مردم عمل می‌نماید، تا اینکه هیچ نیازمندی به زکات پیدا نمی‌شود»

▪ حاکمیت اسلام و نابودی کفر:

خداوند در قرآن کریم وعده داده است که دین مقدس اسلام را جهان‌گیر خواهد کرد: «او خدایی است که پیامبرش را با هدایت و دین حق فرستاد، تا آن دین را بر همه ادیان پیروز کند» (توبه/۳۳)
جمع شدن همه مردم در زیر یک پرچم و دین واحد، یک نیاز جدی است که در حکومت امام مهدی (عج) حاصل خواهد شد.

▪ امنیت عمومی:

امیرالمومنین می‌فرمایند: «چون قائم ما قیام کند، کینه‌ها از دل‌ها بیرون رود، حیوانات نیز با هم سازگاری کنند. زن، با همهی زیب و زیور خود، از عراق تا شام برود... و چیزی او را نترساند»

▪ گسترش دانش:

امام صادق (ع) می‌فرمایند: «علم و دانش، بیست و هفت حرف است و همهی آنچه پیامبران آورده‌اند، تنها دو حرف آن است و مردم تا کنون جز با آن دو حرف آشنایی ندارند. هنگامی که قائم ما قیام کند، بیست و پنج حرف دیگر را بیرون آورده و در میان مردم گسترش دهد و آن دو حرف را نیز به آنها ضمیمه ساخته و مجموع بیست و هفت حرف را منتشر کند»

بر طبق روایات، امام زمان (عج) بر کل زمین حکومت خواهند کرد.

در بعضی روایات از روم، چین و هند به عنوان مناطق تحت حکومت حضرت، نام برده شده است.

مرکز حکومت حضرت، شهر کوفه و مسجد کوفه است.

و برای مدت حکومت ایشان، ۵ سال، ۷ سال و... گفته شده است.

تدریس استاد موسوی

موضوع: شاخصه‌های حکومت مهدوی

خلاصه و چکیده مطالب ارائه شده در کلاس‌های آموزشی معارف مهدویت

تهیه شده در واحد مهدویت موسسه مضاف، مهدیاران [@Mahdiaran](https://www.mahdiaran.com)